

NIEUWE ECONOMISCHE IMPULSEN VIA HET VERLEGGEN VAN LASTEN NAAR CONSUMPTIE EN CO₂-UITSTOOT

Peter Garré, gedelegeerd bestuurder van BOPRO, een duurzame Gentse KMO die actief is in de vastgoed- en bouwsector

In zijn speech ter gelegenheid van het coöperatieve bankendebat van 14 mei 2013, waar het initiatief tot de oprichting van NewB (die werkt aan de oprichting van een coöperatieve bank) werd voorgesteld, deed Peter Garré een aantal opmerkelijke voorstellen. Zo moeten we volgens hem af van de klassieke tegenstellingen Milieu(behoud) versus Economie (en groei) of Arbeid en Kapitaal. De toekomst ligt in het zoeken naar een oplossing waarin ons talent wordt ingezet om arbeid en kapitaal samen te laten werken aan een duurzame economie met respect voor de draagkracht van de aarde en de mensen die erop leven. Hij pleit hierbij voor een breder debat over het verleggen van lasten naar consumptie en CO₂-uitstoot, waardoor nieuwe economische impulsen mogelijk worden. Ook moeten volgens hem de inspanningen in innovatie meer gericht worden op een circulaire en koolstofarme economie. Een uittreksel van zijn speech werd verwerkt tot de bijgevoegde impulsnota.

De context: crisis, welke crisis?

De financiële sector, de vastgoedsector en zelfs ondernemers in het algemeen hebben, alvast in Europa, de laatste tijd niet echt het beste imago. Hoewel de financiële sector een belangrijke schakel was, en nog steeds is, in de opbouw van de welvaart in de Westerse samenleving, ligt ze volgens velen ook aan de basis van de crisis waarin we dreigen te verzanden. Ook de vastgoedsector wordt dikwijls aanzien als de aansteker van ontsporende schuldoopbouw. En ondernemers in het algemeen hebben dikwijls een slecht imago, alvast in Europa.

Een sector of een beroep heeft het imago dat het verdient en moet starten met introspectie en vervolgens samen met alle actoren in de samenleving werken aan een betere wereld.

Een ondernemer volgt de context (globaal en lokaal) waarin hij werkt op de lange termijn en is actief in een markt met een product of dienst dat klanten willen kopen aan een prijs hoger dan zijn kosten.

Een ondernemer volgt zijn of haar passie. Uit ervaring merk ik dat ondernemers diepgaand nadenken over de wereld waarin ze actief zijn. Ik zelf wil vanuit mijn handelen bijdragen tot een betere wereld, de toekomstige plek waarin mijn 5 kinderen hopelijk gezond en gelukkig opgroeien en hun leven verder ontplooien. Eenvoudige evidente keuzes, met een grote impact op je handelswijze.

We worden dagelijks met negatieve beeldvorming geconfronteerd. De klimaatverandering, financiële crisis, oorlogen, natuurrampen. De mensen krijgen zo de indruk er niets aan te kunnen veranderen en berusten dan maar.

Toch zit de crisis voor een stuk tussen de oren. We leven nog altijd in een land van melk en honing: basisbehoeften, onderwijs, opleiding, sport en cultuur, persoonlijke ontwikkeling zijn beschikbaar voor iedereen.

De uitdaging: transitie

Vorig jaar mocht ik deel uitmaken van het inspirerende verhaal “Stad Gent klimaatneutraal in 2050”. Binnen dit sterke transitieproject, dat dwars doorheen de klassieke aanpak van sectoren en belangengroepen heen liep, kwam ik in contact met mensen die dezelfde idealen nastreven vanuit een verschillende invalshoek. We ontwikkelden twintig verschillende transitiepaden, waarin opleiding telkens als cruciale factor naar boven kwam.

Dit traject ligt nu een jaar achter ons en ik moet vaststellen dat de transitiebeweging opnieuw moet opboksen tegen de klassieke benadering vanuit sectoren en bewegingen die ernaar streven om hun verworvenheden en bestaande belangen te vrijwaren uit schrik voor het onbekende.

De klassieke tegenstellingen Milieu(behoud) versus Economie (en groei) of Arbeid en Kapitaal vervuilen het echte debat. De toekomst ligt in het zoeken naar een oplossing waarin ons talent wordt ingezet om arbeid en kapitaal samen te laten werken aan een duurzame economie met respect voor de draagkracht van de aarde en de mensen die erop leven.

De overheid moet de spelregels vastleggen en vasthouden die nationaal en internationaal vertrouwen bevestigen en herstellen, in tegenstelling tot de huidige aanpak die eerder leidt tot een sfeer waarin vele initiatieven wordt gefnuikt.

Onze economie focust best op de basisbehoeften van elkeen. We moeten durven in vraag stellen wat we echt nodig hebben en wat niet en daarbij starten vanuit onze sterkten en kijken naar wat we reeds beter doen dan onze concurrenten. De inspanningen in innovatie moeten daarop worden gericht, minder versnippering, minder subsidies. Meer initiatieven ondersteunen, mede door gerichte communicatie over de sectoren heen ten behoeve van een circulaire en koolstofarme economie. Iedereen is het eens over een hervorming van de fiscaliteit met als doel minder lasten te leggen op arbeid. Te weinig wordt gedebatteerd over de economische stimulansen van een slimme heffing op basis van consumptie en CO2-uitstoot. Noem het “sustainable capitalisme”.

Herman Van de Velde¹ voorspelt dat de voetafdruk van een bedrijf de basis zal worden van beoordeling en eventuele heffingen van bedrijven. Ikzelf heb ervaren binnen mijn bedrijf dat een forse reductie van de ecologische voetafdruk mogelijk is zonder kostenverhogingen. Door een energiezuinige bedrijfshuisvesting in het centrum van de Stad en een andere mobiliteit (STOP principe: stappen, trappen, openbaar vervoer, personenwagens) daalde de voetafdruk van Bopro in een periode van 4 jaar met meer dan 70% en mikken we op klimaatneutraliteit in 2020.

Door in te zetten op innovatie in koolstofarme bedrijfsprocessen in nieuw en bestaand vastgoed kan Bopro groeien in een krimpende markt en werken we sinds 2012 ook voor internationale klanten.

De interest daalt tot een historisch laagte record waardoor het rendement op spaartegoeden lager uitvalt dan de inflatie en het risico ontstaat op nieuwe vastgoedbubbels waardoor in reële termen een eigen huis voor velen financieel onhaalbaar wordt.

De overheid pakt uit met nieuwe spelregels en wil de belastingen verschuiven van arbeid naar kapitaal. Ik pleit voor een breder debat door lasten te verleggen naar consumptie en CO2-uitstoot waardoor nieuwe economische impulsen mogelijk worden.

We moeten bouwen aan uitdagende toekomstgerichte projecten waarin de mensen kunnen geloven. Pas als de mensen vertrouwen hebben in de oplossingen die worden aangereikt, zullen ze consumeren en zullen de bedrijven activiteiten ontplooiën, rendabel zijn, jobs creëren.

¹ Tijdschrift Ondernemen, april 2013, p.3

Ik geloof in het traject naar een klimaat neutrale samenleving waarin we investeren in de toekomst en het goed is om te leven en te werken.

De zaden liggen klaar. Morgen de hand aan de ploeg slaan, samen!

Uittreksel uit de speech van Peter Garré ter gelegenheid van het coöperatieve bankendebat van 14 mei 2013.

Bio

Peter Garré is gedelegeerd bestuurder en algemeen directeur van BOPRO, een duurzame KMO die actief is in de vastgoed- en bouwsector.

www.bopro.be